



ประกาศโรงพยาบาลพิบูลย์รักษ์  
เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยา  
และเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ตามที่ กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๐๔ ง ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติอย่างมีธรรมาภิบาลสำหรับส่วนราชการ หน่วยงาน และหน่วยบริการของกระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนผู้ส่งไช่ยา ผู้ประกอบวิชาชีพ และบุคลากรสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดหาจนกระทั่งถึงการไช่ยา และเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ถูกต้อง และเป็นแบบอย่างที่ดี

เพื่อให้เกณฑ์จริยธรรมดังกล่าวนำไปสู่การปฏิบัติ โรงพยาบาลพิบูลย์รักษ์ จึงกำหนดแนวปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาดังกล่าว สำหรับการปฏิบัติของบุคลากรและหน่วยงานดังนี้

**๑. วัฒนธรรมองค์กรเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา**

โรงพยาบาลพิบูลย์รักษ์ จะดำเนินการตามประกาศฉบับนี้ด้วยความเที่ยงตรงโปร่งใส และยึดมั่นตามแนวทางปฏิบัติ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยเคร่งครัด

**๒. การจัดการเชิงระบบ**

**๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดซื้อยา**

๒.๑.๑ ห้ามมิให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อทำการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทน

๒.๑.๒ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อคำนึงถึงปัจจัยด้านต้นทุน (Cost) มาตรฐาน (Standard) ระยะเวลาในการส่งมอบ (Time) การให้บริการ (Service) และราคา (Price) ประกอบการตัดสินใจ

๒.๑.๓ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อกำหนดคุณสมบัติของบริษัทคู่ค้าในร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ (Time of Reference) ให้บริษัทคู่ค้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๑๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีระบบอบรมเกณฑ์จริยธรรมแก่พนักงาน โดยให้เป็นคะแนนบวกในคะแนนหลักเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพต่อราคา (Price performance)

๒.๑.๔ ให้หน่วยงานที่ทำการจัดซื้อใช้กลไกต่อรองราคาตามที่คณะกรรมการพัฒนาระบบยาแห่งชาติกำหนด

๒.๒ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบการตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล

### ๓. ผู้สั่งยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา

๓.๑ ผู้สั่งใช้ต้องไม่รับผลประโยชน์จากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาในลักษณะต่อไปนี้

๓.๑.๑ เงินไม่ว่ากรณีใดๆ ยกเว้น เงินค่าตอบแทนวิทยากรบรรยายทางวิชาการ ค่าพาหนะเดินทางและค่าที่พักสำหรับวิทยากรเท่านั้น และเงินที่เป็นทุนวิจัยจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา

๓.๑.๒ ของขวัญ ของที่ระลึก ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคู่สมรสหรือญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่

(๑) สิ่งที่ได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติ ประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด

(๒) สิ่งที่เกิดประโยชน์แก่งานด้านวิชาการที่ส่งผลถึงการบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุขที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วย ให้ได้รับในนามของโรงพยาบาล

๓.๒ ผู้สั่งใช้ต้องไม่แสดงตนในการโฆษณาหรือการส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาใดๆ ต่อสาธารณชนในเชิงธุรกิจ

๓.๓ ผู้สั่งใช้ต้องไม่รับการสนับสนุนโดยตรงจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีใบยาในการประชุม สัมมนา อบรม ดูงานทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ

๓.๔ ผู้สั่งใช้ต้องเปิดเผยว่าตนมีส่วนเกี่ยวข้องช่องทางผลประโยชน์กับบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยานั้นในสถานะใด เมื่อแสดงความเห็นต่อสาธารณชนโดยการพูด การเขียน หรือโดยวิธีการอื่นใดที่เกี่ยวกับยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาในทางวิชาการ

๓.๕ ผู้สั่งใช้สามารถรับการสนับสนุนการวิจัยโดยผ่านระบบการรับสิ่งสนับสนุนและการกำกับดูแลของหน่วยบริการหรือหน่วยงาน

๓.๖ ในการนำตัวอย่างยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยามาจ่ายให้กับผู้ป่วยหรือหน่วยงาน ผู้สั่งใช้ต้องคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยาหรือประโยชน์ส่วนตน โดยผ่านระบบกำกับดูแลการรับและการจ่ายตัวอย่างยาและเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ของส่วนราชการหน่วยงานหรือหน่วยบริการ ซึ่งควรเป็นระบบที่ตรวจสอบได้

๓.๗ ผู้สั่งใช้ต้องสั่งใช้ยาด้วยชื่อสามัญทางยา

### ๔. ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ

๔.๑ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำชับให้หน่วยงานในสังกัด ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรทราบ

๔.๒ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องกำหนดนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อนในกิจกรรมดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ การคัดเลือกยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา เพื่อให้ได้ยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๔.๒.๒ การจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยสามารถนำเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือกบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยากี่ได้ และต้องจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาด้วยราคาสุทธิ

๔.๒.๓ การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทจากการซื้อขายหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ต้องไม่เป็นการหารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประการ

๔.๒.๔ การรับและการสั่งใช้ตัวอย่างยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาแก่ผู้ป่วย ผู้สั่งใช้ ผู้จ่ายและผู้ส่งมอบ พึงคำนึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาหรือประโยชน์ส่วนตน

๔.๒.๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาในส่วนราชการหน่วยงานหรือหน่วยบริการ เช่น การกำหนดบริเวณและกำหนดเวลาที่อนุญาตให้ทำกิจกรรม เกณฑ์การรับสั่งสนับสนุนของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ ห้ามจัดกิจกรรมที่มีโฆษณาแอบแฝง

มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทฯ พนักงานขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ดำเนินกิจกรรมตามเวลาและสถานที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสั่งสนับสนุนจากบริษัทฯหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่เป็นการให้แก่หน่วยงานหรือหน่วยบริการ

(๓) ไม่อนุญาตให้จัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชน ที่เชื่อมโยงถึงชื่อการค้าของยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาหรือการอื่นใดที่เป็นการโฆษณาแอบแฝง

(๔) ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจ ต้องจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายใน อย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ

๔.๓ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้โดยเคร่งครัด

**๕. เกสซ์กรหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา**

๕.๑ เกสซ์กรหรือผู้ประกอบการวิชาชีพอื่นและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหา การจ่ายและส่งมอบยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมฉบับนี้ โดยดำเนินการ ดังนี้

๕.๑.๑ ต้องปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรมเช่นเดียวกับผู้สั่งใช้โดยเคร่งครัด

๕.๑.๒ ดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและระบบที่กำหนด เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๑.๓ จัดทำและนำเสนอข้อมูลที่มีหลักฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและคัดเลือกยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาแก่คณะกรรมการเกสซ์กรและการบำบัด หรือคณะกรรมการที่มีชื่อเรียกอื่น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบคัดเลือกรายการยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยา ของหน่วยบริการโดยไม่กีดกันบริษัทใดบริษัทหนึ่ง หรือมุ่งหวังเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

๕.๒ ไม่ประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่เอกสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย หรือสื่อชนิดอื่นใดที่มีเนื้อหาเชิงโฆษณาอวดอ้าง หรือเป็นการส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีใบยาแก่ผู้ป่วยและประชาชน

**๖. ส่วนราชการ หน่วยงาน หน่วยบริการ**

๖.๑ กำหนดแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับเกณฑ์จริยธรรมฯ และบริบทของส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าเกณฑ์จริยธรรมฯ และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรติดไว้ในที่เปิดเผยให้แก่บุคลากรรับทราบ

๖.๒ ดำเนินการตามนโยบายและจัดระบบที่มีธรรมาภิบาล และป้องกันมิให้มีผลประโยชน์ทับซ้อน ตามกิจกรรมดังต่อไปนี้

๖.๒.๑ การคัดเลือกยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา เพื่อให้ได้ยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๖.๒.๒ การจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กฎกระทรวง ระเบียบ และที่ออกตามความในพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยสามารถนำเกณฑ์จริยธรรมของผู้จำหน่ายมาพิจารณาประกอบการคัดเลือกบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ก็ได้ และต้องจัดซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาด้วยราคาสุทธิ

๖.๒.๓ การรับเงินสนับสนุนจากบริษัทยาจากการซื้อยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ต้องไม่เป็นการ หารายได้ในลักษณะผลประโยชน์ต่างตอบแทนทุกประเภท

๖.๒.๔ การรับและการสั่งใช้ตัวอย่างยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ซึ่งคำนึงถึงประโยชน์และความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญ ไม่มุ่งหวังเพื่อเป็นการส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาหรือประโยชน์ ส่วนตน

๖.๒.๕ การควบคุมกิจกรรมส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาในส่วนราชการ หรือ หน่วยบริการ ดังนี้

(๑) อนุญาตให้ผู้แทนบริษัทยา พนักงานขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ดำเนินกิจกรรม ตามเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(๒) ห้ามรับสิ่งสนับสนุนจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาเป็นการส่วนตัว เว้นแต่ เป็นการให้แก่ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ โดยให้กำกับดูแลให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานหรือ หน่วยบริการ

(๓) ห้ามจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนที่เชื่อมโยงถึงชื่อการทาง การค้าของยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยาหรือการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แอบแฝง

๖.๓ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา เพื่อจัดประชุมวิชาการโดยรับ การสนับสนุนงบดำเนินการ วิทยากร หรือข้อมูลวิชาการจากบริษัทยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา ให้รับได้แต่ต้อง เปิดเผยมูลการสนับสนุนดังกล่าว ให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบด้วยทุกครั้ง

๖.๔ การรับการสนับสนุนจากบริษัทยาหรือบริษัทเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา สัมมนา อบรม ดูงาน หรือ บรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ กระทำได้เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

๖.๔.๑ เป็นการประชุมอบรมทางวิชาการอันก่อประโยชน์ให้ส่วนราชการ หรือหน่วยงานหรือ หน่วยบริการ และไม่มีเงื่อนไขข้อผูกมัดเพื่อส่งเสริมการขายยาหรือเวชภัณฑ์ที่มีไช่ยา

๖.๔.๒ ให้รับการสนับสนุนในนามส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการให้ส่วนราชการ หน่วยงาน หรือหน่วยบริการ จัดทำระบบการรับการสนับสนุนและกำหนดเกณฑ์คัดเลือกบุคลากรที่สมควร ให้ไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงาน หรือบรรยายทางวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ โดยได้รับการสนับสนุน โดยเฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหาร และค่าที่พักสำหรับตนเองเท่านั้น และจำกัดเฉพาะ ช่วงเวลาและสถานที่การดูงาน การประชุม หรือการบรรยายทางวิชาการ

#### ๗. ระบบการตรวจสอบ

๗.๑ ให้เพิ่มความเข้มงวดของระบบตรวจสอบภายใน ทั้งในระดับสถานพยาบาลและระดับหน่วยงานต้นสังกัดของสถานพยาบาล

๗.๒ มีระบบบริหารความเสี่ยงด้านทุจริต ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบตรวจสอบภายใน และระบบควบคุมภายใน อย่างเข้มงวดและมีประสิทธิภาพ

#### ๘. การส่งเสริมผลิตภัณฑ์

๘.๑ ส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผล (Rational Drug Use: RDU) ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์คำนึงถึงเหตุผลทางวิชาการ ในการตัดสินใจจ่ายยามากกว่าการคำนึงถึงประโยชน์จากบริษัทยา

๘.๒ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรมการส่งเสริมการขายยา และการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้ประชาชนได้รับทราบในรูปแบบของสื่อที่มีความเข้าใจ ใฝ่ระวังและตรวจสอบการส่งเสริมการขายยาและการใช้ยาอย่างไม่เหมาะสม

๘.๓ นำเกณฑ์จริยธรรมนี้มาใช้ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาลระบบยา และปลูกจิตสำนึกบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามเกณฑ์จริยธรรมนี้ ให้มีความเข้าใจในเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการใช้ยาอย่างสมเหตุสมผลให้เป็นรูปธรรม

จึงประกาศมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙



(นางสาวอรุณโรจน์ อุ่นใจ)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพิบูลย์รักษ์